

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIŠ KAUNO APSKRITIES VYRIAUSIĄJĮ POLICIJOS KOMISARIATĄ

2019-03-08 Nr. 4D-2018/1-1734
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X (toliau vadinama ir – Pareiškėjas) skundą dėl Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato (toliau vadinama – Kauno apskr. VPK) galimai neišsamaus atsakymo į jo prašymą.

2. Pareiškėjas skunde nurodo:

2.1. 2018-11-08 kreipėsi su prašymu į Kauno apskr. VPK, prašydamas suteikti informaciją ir atsakyti į prašyme išdėstytus klausimus.

2.2. 2018-11-28 gautame atsakyme nurodoma, kad prašomą informaciją Pareiškėjas turi susirasti tam tikroje interneto svetainėje. Pareiškėjas teigia, kad buvo pažeista jo teisė gauti informaciją.

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo išnagrinėti jo pateiktą skundą.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Nustatytos tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierius 2018-12-21 raštu Nr. 4D-2018/1-1734/3D-3582 kreipėsi į Kauno apskr. VPK, prašydamas paaiškinti Pareiškėjo skunde nurodytas aplinkybes. Kauno apskr. VPK 2019-01-14 raštu Nr. 20-S-1829(1.16 E) Seimo kontrolierių informavo:

4.1. „2018 metais X nebuvo sulaikytas ir uždarytas į Kauno apskr. VKP VTV AKS [Viešosios tvarkos valdybos Areštinės ir konvojaus skyrius] areštinę. Paskutinį kartą X Kauno apskr. VKP VTV AKS areštinėje buvo laikomas laikotarpiu nuo 2014-02-19 iki 2014-02-20.“

4.2. „2018 metais Kauno apskr. VPK gauti pil. X raštai:

1. 2018-01-04 prašymas (Kauno apskr. VPK reg. 2018-01-08 Nr. 20-AP-279 (2.2). Šis prašymas persiųstas Kauno apygardos prokuratūros Kauno apylinkės prokuratūros 3-iojo skyriaus prokurorei K. M. (2018-01-08 Nr. 20-S-1833 (1.15)).

2. (data nenurodyta) nušalinimas (pakartotinis) (Kauno apskr. VPK reg. 2018-01-15 Nr. 20-AP-600(2.2). Šis prašymas persiųstas Kauno apygardos prokuratūros Kauno apylinkės prokuratūros 3-iojo skyriaus prokurorei K. M. (2018-01-15 Nr. 20-S-3655 (1.15)).

3. 2018-01-15 nušalinimas (Kauno apskr. VPK reg. 2018-01-18 Nr. 20-AP-800 (2.2). Šis prašymas persiųstas Kauno apygardos prokuratūros Kauno apylinkės prokuratūros 3-iojo skyriaus prokurorei K. M. (2018-01-18 Nr. 20-S-4944 (1.15)).

4. 2018-09-18 prašymas (Kauno apskr. VPK reg. 2018-09-20 Nr. 20-AP-11062 (2.5). Atsakymas į prašymą pateiktas raštu 2018-09-26 Nr. 20-S-57561 (1.16).

5. 2018-11-08 prašymas (Kauno apskr. VPK reg. 2018-11-13 Nr. 20-AP-12887 (2.5). Atsakymas į prašymą pateiktas raštu 2018-11-28 Nr. 20-S-68018 (2.5).

6. 2018-12-06 prašymas (Kauno apskr. VPK reg. 2018-12-10 Nr. 20-AP-13 844 (2.2). Atsakymas į prašymą pateiktas raštu 2018-12-17 Nr. 20-S-71357 (2.5K).

7. 2018-12-10 prašymas (Kauno apskr. VPK reg. 2018-12-11 Nr. 20-AP-13924 (2.5). Atsakymas į prašymą pateiktas raštu 2019-01-09 Nr. 20-S-1255 (1.15).“

4.3. Iš Seimo kontrolieriui pateiktos Pareiškėjo 2018-11-08 prašymo kopijos turinio nustatyta, kad jis Kauno apskr. VPK prašė informuoti, ar Kauno apskr. VPK areštinėje, prieš uždarančią kamerą asmenį, jis yra paklausiamas dėl jo išpažįstamos religijos, ar judaizmą išpažįstamiems asmenims areštinėje sudarytos sąlygos atlikti religines apeigas, ar pareigūnai informuoti apie judaizmą išpažįstančių asmenų religijos ypatumus ir principus.

Kauno apskr. VPK 2018-11-28 rašte Pareiškėjui paaiškino, kad į areštinę uždaromų asmenų poreikiai užtikrinami vadovaujantis Lietuvos Respublikos religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymu ir Teritorinių policijos areštinių vidaus tvarkos taisyklėmis. Šiuos teisės aktus Pareiškėjas gali rasti interneto puslapyje <http://www.e-tar.lt/>.

Skundo tyrimui reikšmingi teisės aktai

5. Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo (akto redakcija, galiojusi nuo 2018 09 01 iki 2018 11 23) (toliau vadinama – TGĮ):

14 straipsnis. „*Prašymo nagrinėjimo terminai*“ – „1. Jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip, institucija nagrinėja pareiškėjo prašymą ir pareiškėjui pateikia dokumentus ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos. Jeigu pareiškėjo buvo paprašyta patikslinti ar papildyti prašymą, prašymo nagrinėjimo ir dokumentų pateikimo terminas skaičiuojamas nuo patikslinto ar papildyto prašymo gavimo institucijoje dienos“;

15 straipsnis. „*Atsisakymas pateikti dokumentus*“ – „1. Institucija atsisako pateikti pareiškėjui dokumentus, jeigu:

- 1) tas pats pareiškėjas pakartotinai prašo tų pačių dokumentų, kurie jam jau buvo pateikti;
- 2) prašomi dokumentai yra paskelbti institucijos interneto svetainėje, visuomenės informavimo priemonėse, taip pat naudojant elektronines priemones; tokiu atveju per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo institucijoje dienos pareiškėjui nurodomas jų paskelbimo šaltinis; [...]“.

6. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (akto redakcija, galiojusi nuo 2018 07 16 iki 2019 01 01) (toliau vadinama – VAĮ):

2 straipsnis. „*Pagrindinės šio įstatymo sąvokos*“ – „14. **Prašymas** – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant suteikti administracinę paslaugą, priimti administracinį sprendimą arba atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus“;

3 straipsnis „*Viešojo administravimo principai*“ – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...] 2) *objektyvumo*. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs; [...] 4) *nepiktnaudžiavimo valdžia*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų arba priimti administracinius sprendimus, siekiant kitų, negu įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatyta, tikslų; [...] 13) *išsamumo*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. [...]“;

14 straipsnis. Prašymų ir skundų nagrinėjimas – „7. Apie prašymo ar skundo nenagrinėjimą asmeniui pranešama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo viešojo administravimo subjekte dienos, išskyrus atvejus, kai prašyme ar skunde nenurodyta jokių asmens duomenų ryšiui palaikyti. 8. Jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui.“

7. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (toliau vadinama – Taisyklės), nustatyta:

„35. Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį:

35.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą – išduoti dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą, – atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; [...]“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

8. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau vadinama – LVAT) 2012-03-01 nutartyje (administracinė byla Nr. A502-1605/2012), be kita ko, yra konstatavęs:

„[...] Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą [...]. Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2005 m. gegužės 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A10-655/2005). Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir Viešojo administravimo įstatymas) 1 straipsnyje, apibrėžiančiame aptariamo įstatymo paskirtį, nustatyta, jog šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, [...], taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų, skundų ir pranešimų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje. Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje nurodyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi įstatymo viršenybės, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, efektyvumo, subsidiarumo ir kitais šioje įstatymo normoje išvardytais principais. Tai reiškia, jog kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.). [...]“

Tyrimo išvados

9. Pareiškėjas skunde Seimo kontrolieriui nurodė, kad kreipėsi su prašymu į Kauno apskr. VPK, tačiau gautame atsakyme nepateikiama jo prašoma informacija, neatsakoma į užduotus klausimus.

10. Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjo 2018-11-08 prašymas Kauno apskr.

VPK buvo gautas 2018-11-13, atsakymas Pareiškėjui parengtas 2018-11-28.

Išanalizavus Kauno apskr. VPK 2018-11-28 raštą, kuriuo atsakyta į Pareiškėjo 2018-11-08 prašymą, nustatyta, kad Pareiškėjui buvo paaiškinta, kur jis gali rasti savo pageidaujamą informaciją. Atkreiptinas dėmesys, kad Pareiškėjas 2018 metais nebuvo sulaikytas ir uždarytas į areštinę, jo prašyme nurodyti klausimai buvo bendro pobūdžio ir tiesiogiai nesusiję su jo teisėmis arba laikymo sąlygomis.

Iš Seimo kontrolieriui pateiktų kitų Pareiškėjo prašymų kopijų turinio nustatyta, kad jis ne kartą kreipėsi į Kauno apskr. VPK su bendro pobūdžio prašymais. Pareiškėjui buvo paaiškinti uždaromų į kameras asmenų izoliavimo reikalavimai, taip pat nurodyta, kokie teisės aktai tai reglamentuoja ir kurioje interneto svetainėje galima juos rasti.

11. Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje įtvirtinti principai, kurių privalo laikytis viešojo administravimo subjektai. Vienas iš principų – išsamumo, reiškiantis, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.

12. LVAT yra pažymėjęs, kad vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Viešojo administravimo įstatymo 1 straipsnyje, apibrėžiančiame aptariamo įstatymo paskirtį, nustatyta, jog šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad „visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis [...], taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų, skundų ir pranešimų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje“. Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje nurodyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi įstatymo viršenybės, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, efektyvumo, subsidiarumo ir kitais šioje įstatymo normoje išvardytais principais. Tai reiškia, jog kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.) (šios pažymos 8 punktas).

13. Įvertinus tyrimo metu nustatytas aplinkybes, nustatyta, kad Kauno apskr. VPK Pareiškėjui paaiškino, kur jis gali rasti pageidaujamą informaciją, kuri yra viešai prieinama kiekvienam asmeniui, nurodė ir interneto svetainės adresą. Pastebėtina, kad Pareiškėjas prašė bendro pobūdžio informacijos, kuri tiesiogiai su jo laikymo sąlygomis nesusijusi, nes Pareiškėjas Kauno apskr. VPK areštinėje buvo laikomas tik 2014 m. vasario 19–20 dienomis. Todėl darytina išvada, kad Pareiškėjo skunde nurodytos aplinkybės dėl Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato galimai netinkamo atsakymo į prašymą nebuvo patvirtintos ir skundas atmestinas.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

14. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundą dėl Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato galimai netinkamo atsakymo į jo prašymą atmesti.